

Vergaderjaar 2000–2001

27 400 XI

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2001

Nr. 49

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 januari 2001

Met betrekking tot met koperverbindingen verduurzaamd hout hebben zich enige ontwikkelingen voorgedaan waarvan ik u hierbij op de hoogte stel.

Zoals u bekend, heeft het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) in juli en september 1999 op grond van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Bmw) besloten om de toelating van houtverduurzamingsmiddelen op basis van een combinatie van de werkzame stoffen koperchroom en koperchroom-arseen, ook wel wolmanzouten genoemd, per 1 januari 2000 te beëindigen voor:

- a. het verduurzamen van hout dat bestemd is voor de verwerking of voor het gebruik door particulieren;
- b. het verduurzamen van hout dat wordt gebruikt in direct of indirect contact met grond (inclusief oeverbeschoeiing).

Alleen de toelating van deze middelen voor het verduurzamen van hout dat wordt gebruikt binnenshuis, mits verwerkt in het kader van de uitoefening van beroep of bedrijf, is verlengd.

Voorts besloot het CTB de toelating van houtverduurzamingsmiddelen op basis van de werkzame stoffen koper(II)oxide, koper(II)carbonaat en/of koper(II)carbonaathydroxide eveneens per 1 januari 2000 te beëindigen voor toepassingen waarbij direct of indirect contact met grond mogelijk is (inclusief oeverbeschoeiing). Alleen de toelating van deze middelen voor het verduurzamen van hout dat wordt gebruikt binnenshuis blijft toegestaan.

Bij regeling van 22 december 1999 van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is op grond van de het Bmw aanvullend op de CTB-besluiten inzake koperhoudende verduurzamingsmiddelen een opgebruiktermijn vastgesteld tot 14 mei 2000 (de datum waarop de Biocidenrichtlijn in de Nederlandse wet- en regelgeving moest zijn omgezet). Deze regeling strekte tot uitvoering van de door mij terzake gedane toezegging aan de vaste Commissie voor VROM uit uw Kamer.

Tegen de CTB-besluiten hebben de betrokken toelatinghouders, nadat hun bezwaren waren afgewezen, beroep ingesteld bij de Commissie van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB). Op 21 november 2000 heeft de CBB uitspraak gedaan. Daarbij heeft het CBB de CTB-besluiten vernietigd. Die vernietiging heeft niet plaatsgevonden in verband met de inhoudelijke onderbouwing van de CTB-besluiten. De CBB is namelijk van oordeel dat de gebruiksbeperkingen, die het CTB aan zijn besluiten heeft verbonden, onverenigbaar zijn met het stelsel van de Bmw. Het CBB heeft geoordeeld dat een beperking door middel van gebruiksvoorschriften slechts mag indien deze gebruiksvoorschriften voldoende duidelijkheid verschaffen over de verplichtingen waaraan de gebruiker van de middelen gehouden is. Naar het oordeel van het CBB mogen dergelijke voorschriften slechts betrekking hebben op doeleinden die ten tijde van het gebruik redelijkerwijs duidelijk en objectief zijn vast te stellen.

Naar de mening van het CBB is aan deze eis niet voldaan in het onderhavige geval. Daarbij overweegt het CBB dat het veelal niet de gebruiker van het bestrijdingsmiddel (in casu de houtverduurzamer) zal zijn die de bestemming van het hout zal bepalen, maar dat het doel waarvoor het hout gebruikt zal gaan worden, veelal na de verduurzaming bepaald zal worden door de eindgebruiker van dat hout. De gestelde gebruiksbeperkingen geven naar de mening van het CBB onduidelijkheden en onzekerheden voor de houtverduurzamers.

Naar aanleiding van deze uitspraak overweegt het CTB een nieuw besluit te nemen waarbij de toelating van koperverbindingen voor het verduurzamen van hout volledig wordt verboden.

Destijds is in aanvulling op de CTB-besluiten door mij op grond van de Wet milieugevaarlijke stoffen een ontwerpbesluit met koperverbindingen verduurzaamd hout opgesteld. Dat ontwerpbesluit voorziet in een verbod om met koperverbindingen verduurzaamd hout dat bestemd is voor verwerking of gebruik door particulieren en voor toepassingen in direct of indirect contact met grond (inclusief oeverbeschoeiing) in te voeren, toe te passen, aan een ander voor de Nederlandse markt ter beschikking te stellen en voor handelsdoeleinden voor de Nederlandse markt voorhanden te hebben. Verder voorziet dat ontwerpbesluit in een administratieve verplichting om de stromen van bedoelde met koperverbindingen verduurzaamd hout met het oog op de handhaving van het besluit te kunnen volgen.

Het ontwerpbesluit zal met instemming van de Ministerraad aan de Europese Commissie ingevolge artikel 95, 5e lid, van het EG verdrag worden voorgelegd voor toestemming. Het is mitsdien niet ingevolge de notificatierichtlijn gemeld bij de Commissie. Reden hiervoor is de opvatting van de Commissie betreffende de genotificeerde ontwerp-spoedregeling inzake gecreosoteerd hout. Voor die spoedregeling had, aldus de Commissie, een procedure voor toestemming als bedoeld in artikel 95, lid 5, van het EG-verdrag moeten worden gevolgd. De Stoffenrichtlijn voorziet namelijk in een geharmoniseerde regeling binnen de Europese Unie voor zowel creosoot als koperverbindingen. Het ontwerpbesluit gaat, redenerend vanuit die opvatting van de Commissie, verder dan die richtlijn. Evenals bij gecreosoteerd hout, ben ik van mening dat voor koperverbindingen niet de Stoffenrichtlijn, maar de Biocidenrichtlijn het toetsingskader vormt. Koperverbindingen zijn biociden in de zin van de Biocidenrichtlijn. Desondanks heb ik, overeenkomstig het gevoelen van de ministerraad, besloten voor dit ontwerpbesluit een artikel 95, lid 5-procedure te volgen, mede om mogelijke schadeclaims te voorkomen als in een later stadium het Europees Hof van Justitie vaststelt dat de Commissie Nederland terecht in gebreke heeft gesteld.

In het kader van deze procedure beoordeelt de Commissie of Nederland op basis van de aangeleverde argumenten (onderzoekingen) toestemming

wordt verleend om ter bescherming van de gezondheid en het milieu verdergaande voorschriften vast te stellen.

Nu de CTB-besluiten inzake koperverbindingen voor het verduurzamen van hout door de CBB zijn vernietigd, kan worden gesteld dat een belangrijke aanleiding voor het nemen van het ontwerpbesluit is komen te vervallen. Bedacht moet echter worden dat de CBB de aan de CTB-besluiten ten grondslag liggende argumenten op zichzelf niet heeft weerlegd. Daarom zal ik op basis van eigen beleid en niet langer aanvullend op de vernietigde CTB-besluiten voortgaan met het ontwerpbesluit. Dit betekent dat de artikel 95, lid 5-procedure zal worden gevoerd ten einde toestemming te verkrijgen voor de invoering van dat ontwerpbesluit.

Aangezien het CTB thans als reactie op de CBB-uitspraak overweegt te besluiten tot een volledige beëindiging van de toelating van koperverbindingen voor het verduurzamen van hout (de oorspronkelijke besluiten stonden het gebruik van koperverbindingen voor het verduurzamen van hout, bestemd voor toepassingen binnenshuis nog toe), zal in het ontwerpbesluit ook worden uitgegaan van een algeheel verbod om met koperverbindingen verduurzaamd hout in te voeren, toe te passen, aan een ander voor de Nederlandse markt ter beschikking te stellen en voor handelsdoeleinden voor de Nederlandse markt voorhanden te hebben. Naast een verdergaande bescherming van de gezondheid en het milieu biedt zo'n algeheel verbod het voordeel dat het besluit beter is te handhaven.

In verband met het verkrijgen van toestemming van de Commissie is voor de onderbouwing van het daartoe strekkende verzoek nader onderzoek opgedragen aan het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne. Dat onderzoek zal, naar het zich laat aanzien, in februari a.s. worden afgerond. Zo spoedig mogelijk daarna zal de kennisgeving aan de Commissie voor het verzoek om toestemming worden verzonden. De Commissie heeft in beginsel zes maanden de tijd om een beslissing te nemen op het verzoek. Zij kan haar beslissing eenmaal voor ten hoogste zes maanden verdagen. Neemt de Commissie niet tijdig een beslissing, dan is volgens het EG-verdrag de toestemming verleend.

Wanneer er toestemming is verleend, kan het ontwerpbesluit voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. Na ontvangst van dat advies zal, rekening houdend met dat advies, het ontwerpbesluit ter ondertekening worden voorgelegd aan Hare Majesteit. Na ondertekening en publicatie van het besluit treedt dat besluit in werking. Naar het zich thans laat aanzien zal dat op zijn vroegst begin 2002 zijn.

Verleent de Commissie geen toestemming, dan kan tegen die beslissing beroep worden ingesteld bij het Europees Hof van Justitie. Een uitspraak van dat Hof valt dan eerst op zijn vroegst twee jaar na het instellen van het beroep te verwachten.

Bij brief van 13 juni 2000 heb ik de Voorzitter van de vaste Commissie voor VROM uit uw Kamer onder meer medegedeeld dat de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vanwege de gezondheidsrisico's die verbonden zijn aan het gebruik van met koperverbindingen verduurzaamd hout krachtens de Warenwet een regeling zal nemen waarin wordt bepaald dat het verboden is hout, verduurzaamd met middelen op basis van koperchroom – of koperchroom-arseenverbindingen, te verhandelen dat is bestemd voor verwerking of gebruik door particulieren.

De ontwerpregeling is, overeenkomstig de Notificatierichtlijn, gemeld bij de Europese Commissie. Inmiddels zijn bij de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport door de Commissie en enkele lidstaten bezwaren tegen die regeling ingebracht. Daarbij gaat het met name om het bezwaar dat niet is aangetoond dat er risico's voor de gezondheid van de mens kleven aan met koperverbindingen verduurzaamd hout. De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bereidt momenteel een reactie voor op de ingekomen bezwaren.

Uit het vorenstaande moge blijken dat door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en mij alles in het werk wordt gesteld om de toepassing van met koperverbindingen verduurzaamd hout tegen te gaan. Wij zijn echter gebonden aan het EG-verdrag en de daarin beschreven procedures. Die procedures kosten, spijtig genoeg, tijd.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. P. Pronk